

Jahrhundert erbaut, erhielt aber erst viel später, im Jahr 1902, seine endgültige Form. Die ehemalige Kapelle gilt allein aufgrund ihrer Größe als Seltenheit. Nach dem Eigentümerwechsel im Jahr 1766 stand der Gebäudekomplex einhundert Jahre lang leer und verfiel, sodass sogar ein Abriss in Erwägung gezogen wurde. Die Schwaben und Franken, die sich hier zu Beginn des 18. Jahrhunderts niedergelassen hatten, betrachteten die Siedlung jedoch inzwischen als ihre eigentliche Heimat. Der Rat der örtlichen Handwerker und Bauern beschloss daher, das Schloss zu kaufen und zu retten. Für die Renovierung fehlte jedoch das Geld, und so übergaben sie das Gebäude 1904 dem Schweizer Orden der Barmherzigen Schwestern vom Heiligen Kreuz, der sich im Gegenzug bereit erklärte, es zu restaurieren. Sie bauten das Schloss zu einem Provinzhaus für ihren Orden um, das zu einem quadratischen Gebäudekomplex erweitert wurde, wobei die mittelalterliche Gebäudegruppe auf der Nordseite des Hofes den Bauarbeiten zum Opfer fiel. Die Schwestern eröffneten 1905 im renovierten Schloss eine Grundschule und eine öffentliche Schule für die Kinder von Zsámbék.

Im Jahr 1924 wurde das Gebäude zu klein und das mit Türmchen verzierte Schloss wurde daher zu einem zweistöckigen Gebäude erweitert. Der Orden der Prämonstratenser begann 2016 mit der Renovierung des Gebäudekomplexes hinter der Hauptfassade nach den Standards der damaligen Zeit.

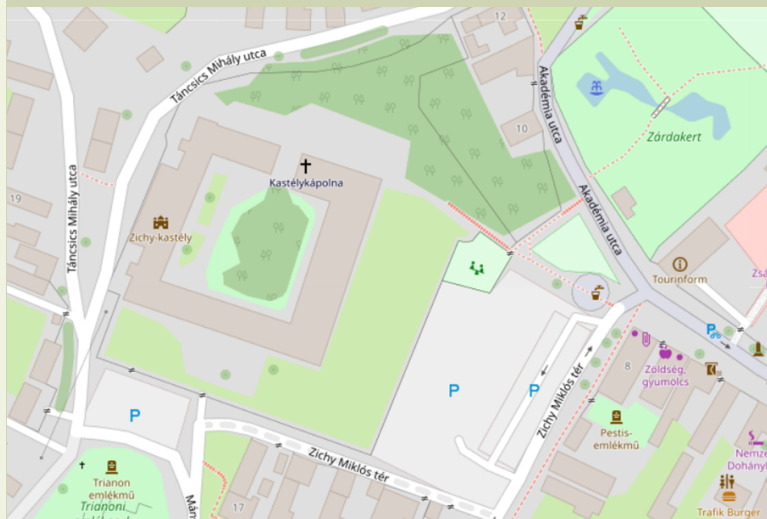
Das Schloss dient seit Beginn des 20. Jahrhunderts bis heute Bildungszwecken. Der Orden der Prämonstratenser betreibt derzeit eine weiterführende Schule mit 12-jähriger Schulzeit in dem Gebäude.

KERESZTELŐ SZENT JÁNOS ISKOLAKÖZPONT

Zsámbék 2072, Zichy tér 3.

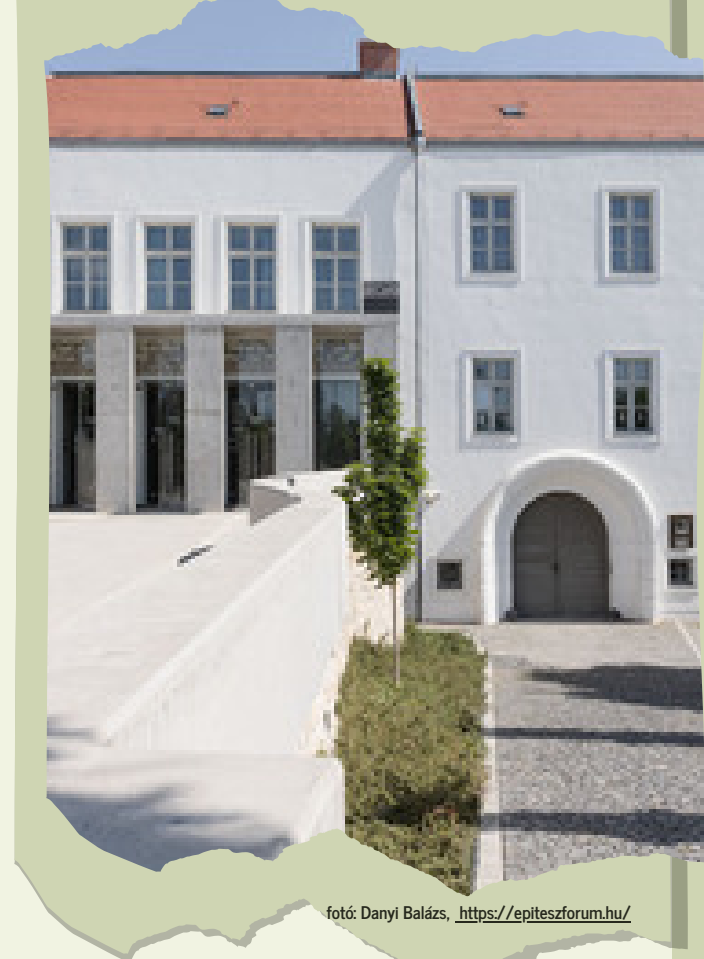
GPS: 47.324767, 18.4325

**Nyitvatartás: kívülről egész évben
megtekinthető**

**Opening hours: can be viewed from outside all-
year round**

**Öffnungszeiten: kann das ganze Jahr über von
außen besichtigt werden**

fotó: Danyi Balázs, <https://epiteszforum.hu/>

Zichy-kastély

A Zichy-kastély helyén a XII. században Aynard lovag földvára állt, majd az 1200-as évek elejére kiépült a kövár, ahol az évszázadok során királyok, hadvezérek, országnagyok fordultak meg vadászni, tanácskozni az ország sorsáról. 1541-ben Buda megszállásával egy időben Zsámbékot is elfoglalta a török. A harcokban az erődítmény és a templom is erősen megrongálódott.

Az egykori erődítmény a XIV-XV. században lett végvár. A középkori vár maradványain a Zichy család építtetett eredetileg egyemeletes kastélyt és telepítette újra Zsámbékot elsősorban sváb és frank telepeseikkel.

A kastély és az uradalom 1766-ban a királyi kamara tulajdona lett. A ma látható barokk épület a XVIII. században épült, végleges formáját csak jóval később, 1902-ben nyerte el. Egykori kápolnája már csak méretei miatt is ritkaságnak számít.

Az 1766-os tulajdonosváltást követően az épületegyüttes száz évig lakatlanul omladozott, már a lebontásának a gondolata is felmerült. A XVIII. század elején letelepedett svábok és frankok azonban a települést ekkorra már igazi otthonuknak tekintették, ezért a helyi iparosok és parasztok előljárósága a kastély megvásárlásáról és megmentéséről döntött. A felújításra azonban nem maradt pénzük, így 1904-ben a svájci Szent Keresztről elnevezett Irgalmas Nővérek rendjének adták át az épületet, akik cserébe vállalták a helyreállítást. Rendjük tartományi házává alakították át a kastélyt, melyet négyzetes épülettömbbé bővítettek, igaz ennek az építkezésnek áldozatul esett az udvar északi oldalán álló középkori épületcsoport. 1905-ben a felújított kastélyban kezdték meg a nővérek a zsámbéki gyerekek elemi és polgári iskolai oktatását. 1924-re az épület szűknek bizonyult, ezért a saroktornyokkal díszített kastélyt kétemeletes épületté bővítették. Az épülettömb főhomlokzat mögötti részének kor színvonalán történő felújítását 2016-ban kezdte el a Premontrei rend.

A várkastély a XX. század elejétől kezdve a mai napig oktatási célokra szolgál. Jelenleg a Premontrei rend 12 évfolyamos gimnáziumot működtet az épületben.

Zichy Palace

The hill fort of the knight Aynard stood on the site of Zichy Palace in the 12th century and the stone castle was constructed at the beginning of the 1200s, where kings, generals and barons appeared over the centuries to go hunting and consult on the country's destiny. In 1541 the Turks occupied Zsámbék at the same time as the occupation of Buda. The fortress and church were heavily damaged in the battles.

The fortress became a border castle in the 14th and 15th centuries. The Zichy family built the originally one-story palace on the remains of the medieval castle and repopulated Zsámbék primarily with Swab and Frankish settlers. The royal chamber took over as owner of the palace and estate once again in 1766. The Baroque building that we see today was constructed in the 18th century, but only took on its definitive form much later, in 1902. The former chapel is considered a rarity by virtue of its dimensions alone.

Following the change of ownership in 1766 the building complex was uninhabited and dilapidated for a hundred years, and the idea of demolition arose. However, the Swabs and Franks who had settled here at the beginning of the 18th century by then looked on the settlement as their genuine home, and the council of local artisans and peasants therefore decided to purchase and save the palace. However, they didn't have any money left for renovation and so handed the building over to the Swiss Order of the Sisters of Mercy named after the Holy Cross in 1904, who agreed to restore it in return. They converted the palace into a provincial home for their Order, which was expanded into a square building complex, though the medieval group of buildings on the northern side of the courtyard fell victim to construction works. The sisters launched an elementary and public school for Zsámbék's children in the renovated palace in 1905.

By 1924 the building had become cramped and the palace adorned with turrets was therefore extended into a two-story building. The Order of Prémontré began to renovate the section of the building complex behind the main facade to the standards of the time in 2016.

The castle has served educational goals from the beginning of the 20th century until today. The Order of Prémontré currently operates a 12-year high school in the building.

72. kép – Zsámbék, polgári és elemi leányiskola, 1905

Schloss Zichy

Die Bergfestung des Ritters Aynard stand im 12. Jahrhundert an der Stelle von Schloss Zichy und die Steinburg wurde zu Beginn des 13. Jahrhunderts errichtet. Im Laufe der Jahrhunderte kamen Könige, Generäle und Barone hierher, um zu jagen und über das Schicksal des Landes zu beraten. Im Jahr 1541 besetzten die Türken Zsámbék zur gleichen Zeit wie Buda. Die Festung und die Kirche wurden während der Kämpfe schwer beschädigt.

Im 14. und 15. Jahrhundert wurde die Festung zu einer Grenzfestung. Die Familie Zichy errichtete das ursprünglich einstöckige Schloss auf den Überresten der mittelalterlichen Burg und ließ Zsámbék hauptsächlich mit schwäbischen und fränkischen Siedlern neu besiedeln. 1766 übernahm die königliche Kammer erneut die Eigentümerschaft an Schloss und Anwesen. Das Barockgebäude, das wir heute sehen, wurde im 18.